

vertil, at Rigsraadets Erklæring ikke vilde være afgiven inden 1ste April, og, dersom den nuværende Finanzminister, som jeg tør antage, ikke skulde dele den afgaaede Finanzministers Anskuelse, at provisoriske Finanslove kunne gives, saa kan han komme i overordentlig stor Forlegenhed derved, at der er en Tid, i hvilken den Finanslov, som skulde være vedtagen, ikke er det, og, at der altsaa i Finanzanliggenderne opstaaer et Slags Oplosningstilstand. Det er en overmaade vanskelig Stilling, og en lignende af en endnu farligere Natur vilde opstaae med Hensyn til Fællesforfatningen. Hvis Rigsdagen gav sit Samtykke til Grundlovens Forandring, hvis hele Udviklingen af denne Sag, som ogsaa jeg har Haab om, skeer i fuldkommen Samklang mellem Regering og Rigsdag, og dersom Rigsraadet, skjønt ringe i Antal, saa dog maaffee stærkt ved Forbindelser, stærkt ved en Paavirkning, navnlig fra det tydske Forbunds Side, kunde see sig istand til at reise en Modstand, og ikke vilde gaae ind paa de Forandringer, som ifølge § 28 i Forordningen af 26de Juli vilde blive nødvendige i nævnte Forordning for at gennemføre Fællesforfatningen, da laa det hele constitutionelle Arbejde, og da vare vi ikke i Stand til ad lovlig Vej at gennemføre den Forfatning, som vi Alle nu ere beredte paa at gennemføre. Det er muligt, at man kan finde Udvei, og ved Fortolkninger af Forordningen af 26de Juli komme ud over Vanskeligheden, det er muligt, at man vil være stærk nok til, dersom Modstand fra Rigsraadets Side skulde finde Sted, ikke at ændre den, men det er dog aabenbart, at, naar vi her stille os som dem, der ville gennemføre Fællesforfatningen, saa kunne vi ikke lukke Døren for de Vanskeligheder, der paa den Maade kunne reise sig. Derfor troer jeg, at det er overmaade vanskeligt,

om denne Forordning ligesom blev rykket, om dens Virksomhed blev i alt Fald suspenderet, om Ministeriet var istand til at erklære, at, saalænge Rigsretsactionen svævede, var det ikke forpligtet til at gaae til Rigsraadet for at faae et Samtykke eller et Raad. Jeg veed vel, og det blev ogsaa tildeels antydet af den sidste ærede Taler, at der er en anden Vej, en Vej, som jeg under almindelige Omstændigheder vilde ansee ønskelig, nemlig, at man ikke sætter under Anklage for en Forordning som denne i dens Heelhed, men at man venter, indtil de enkelte Spørgsmaal reise sig, nemlig Spørgsmaal, der ere foranledigede ved bestemte Brud paa Danmarks bestaaende Grundlov, igjennem Forordningen af 26de Juli. Dersom man f. Ex. uden Rigsdagens Samtykke udbetalte 500 Rbd., som er bestemt i Forordningen, til Rigsraads-Medlemmerne, da kunde man sætte under Tiltale for et saadant Brud paa den danske Grundlov. Eller omvendt, dersom Rigsdagen og Regeringen i Samklang gave en Lov, som Rigsraadet antog, at det burde givet sit Samtykke til eller været raadspurgt om, da kunde det Spørgsmaal reises, om Loven uden Rigsraadets Raad eller Samtykke var gyldig, og Domstolene kunde da middelbart erklære Forordningen for ugyldig ved ikke at give denne Klage Medhold. Det var en sund, naturlig Maade til lidt efter lidt at undergrave Forordningens Betydning, og derved tilintetgjøre den; men den Vej staaer i mine Tanker ikke aaben, og netop det, som det ærede Medlem for Skanderborgs 1ste Valgfreds (Lutein) ansøgte, maa vendes imod ham. Den ærede Rigsdagsmand bemærkede, at vi vel kunde faae underkjendt Loven for Kongeriget's Vedkommende, men ikke for Slesvigs eller Holsteens Vedkommende.